

ประกาศกรมการขนส่งทางบก

เรื่อง แบบและการจัดวางที่นั่งผู้โดยสารของรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร
และรถขนาดเล็ก

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑ (๒) (ฎ) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ กรมการขนส่งทางบกกำหนดแบบ และการจัดวางที่นั่งผู้โดยสารของรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารและรถขนาดเล็กไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง แบบและการจัดวางที่นั่งผู้โดยสารของรถ ที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารและรถขนาดเล็ก ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๐

(๒) ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง แบบและการจัดวางที่นั่งผู้โดยสารของรถ ที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารและรถขนาดเล็ก ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๐

(๓) ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง แบบและการจัดวางที่นั่งผู้โดยสารของรถ ที่ในการขนส่งผู้โดยสาร มาตรฐาน ๑ ชนิดไม่เกิน ๒๔ ที่นั่ง ลงวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๑ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งในส่วนอื่นที่กำหนดไว้แล้วในประกาศนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้ใช้ประกาศนี้แทน

ข้อ ๒ แบบที่นั่งผู้โดยสารมี ๔ แบบ ดังนี้

(๑) ที่นั่งเดี่ยว มีความสูงพอสมควร เบาะนั่งต้องมีความยาวไม่น้อยกว่า ๔๐ เซนติเมตร และไม่เกิน ๕๐ เซนติเมตร เว้นแต่รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร มาตรฐาน ๑ (ก) และมาตรฐาน ๔ (ก) เบาะนั่งต้องมีความยาวไม่น้อยกว่า ๕๕ เซนติเมตร ที่นั่งและพนักพิงหลังต้องมีเบาะหนาพอสมควร ติดตรึงไว้อย่างมั่นคงแข็งแรง ในสภาพปกติพนักพิงหลังต้องเอนไปข้างหลังเป็นมุมประมาณ ๕๕ องศาจากแนวราบ

(๒) ที่นั่งคู่ มีความสูงพอสมควร เบาะนั่งต้องมีความยาวไม่น้อยกว่า ๘๐ เซนติเมตร และไม่เกิน ๙๐ เซนติเมตร ที่นั่งและพนักพิงหลังต้องมีเบาะหนาพอสมควร ติดตรึงไว้อย่างมั่นคงแข็งแรง ในสภาพปกติพนักพิงหลังต้องเอนไปข้างหลังเป็นมุมประมาณ ๕๕ องศาจากแนวราบ

(๓) ที่นั่ง ๓ ที่นั่ง มีความสูงพอสมควร เบาะนั่งต้องมีความยาวไม่น้อยกว่า ๑๒๐ เซนติเมตร และไม่เกิน ๑๒๕ เซนติเมตร ที่นั่งและพนักพิงหลังต้องมีเบาะหนาพอสมควร ติดตรึงไว้

อย่างมั่นคงแข็งแรง ในสภาพปกติพนักพิงหลังต้องเอนไปข้างหลังเป็นมุมประมาณ ๘๕ องศาจากแนวนราบ

(๔) ที่นั่งแถวยาวเกินกว่า ๓ ที่นั่ง มีความสูงพอสมควร จำนวนที่นั่งให้อิสระแก่ความยาว ๔๐ เซนติเมตรต่อหนึ่งที่นั่ง ที่นั่งและพนักพิงหลังต้องมีเบาะหนาพอสมควรติดตั้งไว้อย่างมั่นคงแข็งแรง

ข้อ ๓ การจัดวางที่นั่งผู้โดยสาร มี ๓ แบบ โดยต้องจัดวางเฉลี่ยให้เต็มพื้นที่บรรทุกของรถ ดังนี้

(๑) แบบ ก คือ การจัดวางที่นั่งผู้โดยสารตามความกว้างของรถ

(๒) แบบ ข คือ การจัดวางที่นั่งผู้โดยสารตามความยาวของรถ โดยให้ด้านหลังที่นั่งชิดด้านข้างของรถ

(๓) แบบ ค คือ การจัดวางที่นั่งผู้โดยสารแบบ ก และแบบ ข ผสมกัน

การจัดวางที่นั่งผู้โดยสารให้เป็นไปตามแบบตัวอย่างที่แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๔ รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารให้มีแบบและการจัดวางที่นั่งผู้โดยสาร ดังนี้

(๑) รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร มาตรฐาน ๑ (ก) และมาตรฐาน ๔ (ก)

(ก) แบบที่นั่ง ต้องเป็นที่นั่งเดี่ยวแบบพิเศษและมีลักษณะ ดังนี้

(๑) พนักพิงหลังสามารถปรับเอนไปข้างหลังได้ถึง ๑๓๕ องศา จากแนวนราบ และมีเบาะรองรับศีรษะหนาพอสมควร สูงจากเบาะที่นั่งไม่น้อยกว่า ๗๐ เซนติเมตร

(๒) มีที่พักเท้าและมีที่วางแขนทั้ง ๒ ข้าง ทุกที่นั่ง

(๓) มีเข็มขัดนิรภัยแบบ ๒ จุด ทุกที่นั่งรวมทั้งที่นั่งคนขับด้วย

(ข) การจัดวางที่นั่ง ให้จัดวางที่นั่งตามแบบ ก โดยเว้นให้มีช่องทางเดินตามความยาวของตัวรถ มีความกว้างไม่น้อยกว่า ๓๐ เซนติเมตร ที่นั่งต้องติดตั้งแน่นกับตัวรถอย่างมั่นคงแข็งแรง ให้จัดวางที่นั่งแถวละ ๓ ที่นั่ง และมีระยะห่างระหว่างที่นั่งโดยวัดในระดับเหนือเบาะนั่งไม่เกิน ๕ เซนติเมตร จากด้านหลังพนักพิงหลังของที่นั่งด้านหน้าถึงด้านหน้าพนักพิงหลังของที่นั่งถัดไป ต้องไม่น้อยกว่า ๘๐ เซนติเมตร

(๒) รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร มาตรฐาน ๑ (ข) และมาตรฐาน ๔ (ข)

(ก) แบบที่นั่ง จะเป็นที่นั่งเดี่ยวหรือที่นั่งคู่ก็ได้ แต่พนักพิงหลังต้องแยกเป็นอิสระจากกัน และมีความสูงจากเบาะนั่งไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร สามารถปรับเอนไปข้างหลังได้ถึง ๑๒๕ องศาจากแนวนราบ และมีที่วางแขนทั้งสองข้าง ในกรณีที่ที่นั่งแบบที่นั่งคู่ จะจัดให้มีที่วางแขนเฉพาะข้างที่อยู่ชิดทางเดิน และข้างที่อยู่ชิดตัวถึงด้านข้างของรถก็ได้

(ข) การจัดวางที่นั่ง ให้จัดวางที่นั่งตามแบบ ก โดยเว้นให้มีช่องทางเดินตามความยาวของตัวรถ มีความกว้างไม่น้อยกว่า ๒๕ เซนติเมตร ที่นั่งต้องติดตรึงแน่นกับตัวรถอย่างมั่นคงแข็งแรง และมีระยะห่างระหว่างที่นั่งโดยวัดในระดับเหนือเบาะนั่งไม่เกิน ๕ เซนติเมตร จากด้านหลังพนักพิงหลังของที่นั่งด้านหน้าถึงด้านหน้าพนักพิงหลังของที่นั่งถัดไป ต้องไม่น้อยกว่า ๑๕ เซนติเมตร

(๓) รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร มาตรฐาน ๒ (ก) มาตรฐาน ๒ (ข) และมาตรฐาน ๒ (ค) มาตรฐาน ๒ (ง) มาตรฐาน ๔ (ค) มาตรฐาน ๔ (ง) มาตรฐาน ๕ (ก) และมาตรฐาน ๖ (ก)

(ก) แบบที่นั่ง จะเป็นแบบใดแบบหนึ่งตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ ก็ได้ แต่พนักพิงหลังต้องแยกเป็นอิสระจากกัน มีความสูงจากเบาะนั่งไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร สามารถปรับเอนไปข้างหลังได้ถึง ๑๒๕ องศาจากแนวราบ และมีที่วางแขนทั้งสองข้าง ในกรณีเป็นที่นั่งแบบที่นั่งคู่ หรือที่นั่ง ๓ ที่นั่ง หรือที่นั่งแถวยาวเกินกว่า ๓ ที่นั่ง จะจัดให้มีที่วางแขนเฉพาะข้างที่อยู่ชิดช่องทางเดิน และข้างที่อยู่ชิดตัวถังด้านข้างของรถก็ได้

(ข) การจัดวางที่นั่ง ให้จัดวางตามแบบ ก โดยเว้นให้มีช่องทางเดินตามความยาวของตัวรถ มีความกว้างพอสมควร ที่นั่งต้องติดตรึงกับตัวรถอย่างมั่นคงแข็งแรง และมีระยะห่างระหว่างที่นั่งโดยวัดในระดับเหนือเบาะนั่งไม่เกิน ๕ เซนติเมตร จากด้านหลังพนักพิงของที่นั่งด้านหน้า หรือสิ่งกีดขวางอื่นใดถึงด้านหน้าพนักพิงหลังของที่นั่งถัดไป ต้องไม่น้อยกว่า ๑๕ เซนติเมตร

สำหรับรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารในประเภทการขนส่งประจำทาง ในเส้นทางหมวด ๑ ที่นั่งจะมีที่วางแขน หรือมีพนักพิงหลังที่ปรับเอนได้หรือไม่ก็ได้ ในกรณีที่พนักพิงหลังปรับเอนไม่ได้ ระยะห่างระหว่างที่นั่งโดยวัดในระดับเหนือเบาะนั่งไม่เกิน ๕ เซนติเมตร จากด้านหลังพนักพิงของที่นั่งด้านหน้าถึงด้านหน้าพนักพิงหลังของที่นั่งถัดไป ต้องไม่น้อยกว่า ๑๐ เซนติเมตร

(๔) รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร มาตรฐาน ๒ (จ)

(ก) แบบที่นั่ง จะเป็นแบบใดแบบหนึ่งตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ ก็ได้ พนักพิงหลังหรือที่พิงหลังมีความสูงพอสมควร และจะปรับเอนได้หรือไม่ก็ได้

(ข) การจัดวางที่นั่ง ให้จัดวางตามแบบ ก โดยเว้นให้มีช่องทางเดินมีความกว้างพอสมควร ที่นั่งต้องติดตรึงกับตัวรถอย่างมั่นคงแข็งแรง ในกรณีที่มีการจัดวางที่นั่งลำเข้าไปในช่องทางเดินที่นั่งนั้นต้องเป็นแบบพับได้ ในกรณีที่นั่งหันไปในทางเดียวกันโดยวัดในระดับเหนือเบาะนั่งไม่เกิน ๕ เซนติเมตร ระยะห่างระหว่างที่นั่งจากด้านหลังพนักพิงหลังของที่นั่งด้านหน้าถึงด้านหน้าพนักพิงหลังของที่นั่งถัดไป ต้องไม่น้อยกว่า ๖๑ เซนติเมตร เว้นแต่กรณีเป็นที่นั่งปรับเอนได้ระยะห่างระหว่าง

ที่นั่งจากด้านหลังพนักพิงหลังของที่นั่งด้านหน้าถึงด้านหน้าพนักพิงหลังของที่นั่งถัดไป ต้องไม่น้อยกว่า ๗๕ เซนติเมตร กรณีที่เป็นที่นั่งหันหน้าเข้าหากัน โดยวัดในระดับเหนือเบาะนั่งไม่เกิน ๕ เซนติเมตร ระยะห่างระหว่างด้านหน้าพนักพิงหรือที่พิงหลังของที่นั่งที่หันหน้าเข้าหากัน ต้องไม่น้อยกว่า ๑๓๕ เซนติเมตร

(๕) รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร มาตรฐาน ๓ (ก) มาตรฐาน ๓ (ข) มาตรฐาน ๓ (ค) มาตรฐาน ๓ (ง) มาตรฐาน ๔ (จ) มาตรฐาน ๔ (ฉ) มาตรฐาน ๕ (ข) และมาตรฐาน ๖ (ข)

(ก) แบบที่นั่ง จะเป็นแบบใดแบบหนึ่งตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ ก็ได้ พนักพิงหลังหรือที่พิงหลังมีความสูงไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตรจากเบาะนั่ง และปรับเอนได้หรือไม่ก็ได้

(ข) การจัดวางที่นั่ง ให้จัดวางตามแบบ ก โดยเว้นให้มีช่องทางเดินตามความยาวของตัวรถมีความกว้างพอสมควร ที่นั่งต้องติดตรึงกับตัวรถอย่างมั่นคงแข็งแรง และมีระยะห่างระหว่างที่นั่ง โดยวัดในระดับเหนือเบาะนั่งไม่เกิน ๕ เซนติเมตร จากด้านหลังพนักพิงของที่นั่งด้านหน้าถึงด้านหน้าพนักพิงหลังของที่นั่งถัดไป ต้องไม่น้อยกว่า ๗๐ เซนติเมตร

สำหรับรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารในประเภทการขนส่งประจำทาง ในเส้นทางหมวด ๑ และเส้นทางหมวด ๔ การจัดวางที่นั่งผู้โดยสารจะเป็นแบบหนึ่งแบบใดตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓ ก็ได้ โดยให้พนักพิงหลังหรือที่พิงหลังของที่นั่งวางตามแนวยาวของรถ มีความสูงตามความเหมาะสมได้

(๖) รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร มาตรฐาน ๓ (จ) มาตรฐาน ๓ (ฉ) และรถขนาดเล็ก

(ก) แบบที่นั่ง จะเป็นแบบใดแบบหนึ่งในข้อ ๒ ก็ได้ พนักพิงหลังหรือที่พิงหลังต้องมีความสูงพอสมควร

(ข) การจัดวางที่นั่ง จะเป็นแบบใดแบบหนึ่งในข้อ ๓ ก็ได้ โดยเว้นให้มีช่องทางเดินมีความกว้างพอสมควร ที่นั่งต้องติดตรึงกับตัวรถอย่างมั่นคงแข็งแรง ในกรณีที่มีการจัดวางที่นั่งล้ำเข้าไปในช่องทางเดิน ที่นั่งนั้นต้องเป็นแบบพับได้ ในกรณีที่นั่งหันไปในทางเดียวกัน โดยวัดในระดับเหนือเบาะนั่งไม่เกิน ๕ เซนติเมตร ระยะห่างระหว่างที่นั่งจากด้านหลังพนักพิงหลังของที่นั่งด้านหน้าถึงด้านหน้าพนักพิงหลังของที่นั่งถัดไปต้องไม่น้อยกว่า ๖๗ เซนติเมตร และกรณีที่เป็นที่นั่งหันหน้าเข้าหากันโดยวัดในระดับเหนือเบาะนั่งไม่เกิน ๕ เซนติเมตร ระยะห่างระหว่างด้านหน้าพนักพิงหรือที่พิงหลังของที่นั่งที่หันหน้าเข้าหากันต้องไม่น้อยกว่า ๑๓๕ เซนติเมตร

ข้อ ๕ สำหรับรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารประเภทการขนส่งส่วนบุคคล แบบและการจัดวางที่นั่งจะเป็นไปดังนี้ ก็ได้

(๑) แบบที่นี้ จะเป็นแบบใดแบบหนึ่งตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ ก็ได้ ถ้าที่นี้หรือพนักงานไม่มีเบาะจะต้องมีลักษณะเรียบร้อย ไม่มีส่วนแหลมหรือคมที่อาจก่อให้เกิดอันตรายและต้องติดตรึงกับตัวรถอย่างมั่นคงแข็งแรง

(๒) การจัดวางที่นั่ง จะเป็นแบบใดแบบหนึ่งตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓ ก็ได้ โดยเว้นให้มีช่องทางเดินมีความกว้างพอสมควร ในกรณีที่มีการจัดวางที่นั่งลำหรือกีดขวางในช่องทางเดินที่นั่งนั้น ต้องเป็นแบบพับได้ ที่นั่งต้องติดตรึงกับตัวรถอย่างมั่นคงแข็งแรง ในกรณีที่นั่งหันไปในทางเดียวกัน โดยวัดในระดับเหนือเบาะที่นั่งไม่เกิน ๕ เซนติเมตร ระยะห่างระหว่างที่นั่งจากด้านหลังพนักงานหลังของที่นั่งด้านหน้าถึงด้านหลังพนักงานหลังของที่นั่งถัดไป ต้องไม่น้อยกว่า ๖๐ เซนติเมตร และกรณีที่นั่งหันหน้าเข้าหากันโดยวัดในระดับเหนือเบาะที่นั่งไม่เกิน ๕ เซนติเมตร ระยะห่างระหว่างด้านหน้าพนักงานหรือที่พิงหลังของที่นั่งที่หันหน้าเข้าหากัน ต้องไม่น้อยกว่า ๑๒๐ เซนติเมตร

ข้อ ๖ บรรดารถที่ได้จดทะเบียนไว้แล้วก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ถ้ามีแบบและการจัดวางที่นั่งถูกต้องตามข้อกำหนดนายทะเบียน หรือประกาศกรมการขนส่งทางบก หรือระเบียบกรมการขนส่งทางบกที่ใช้บังคับในขณะนั้น หรือที่กรมการขนส่งทางบกให้ความเห็นชอบไว้แล้ว ให้ถือว่าเป็นแบบและการจัดวางที่นั่งตามประกาศนี้ และให้ใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะมีการเปลี่ยนตัวถังหรือมีการปรับปรุงแบบและการจัดวางที่นั่งผู้โดยสารใหม่

ข้อ ๗ รถที่จะจัดให้มีแบบและการจัดวางที่นั่งผู้โดยสารแตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้ผู้ได้รับอนุญาตประกอบการขนส่งหรือเจ้าของรถ ยื่นรายละเอียดเกี่ยวกับแบบและการจัดวางที่นั่งผู้โดยสารให้กรมการขนส่งทางบกได้พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๓

พงศกร เลาหวิเชียร

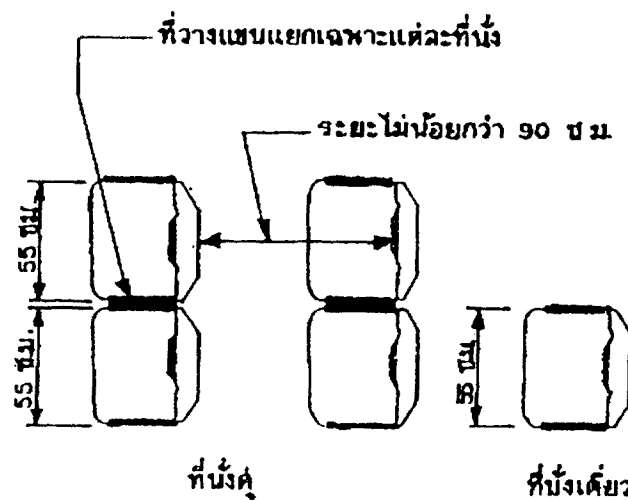
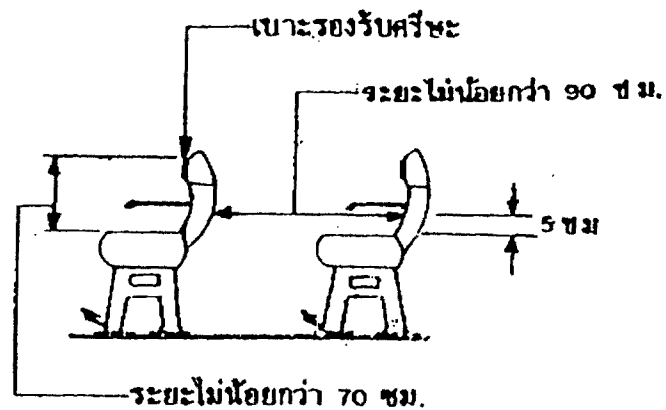
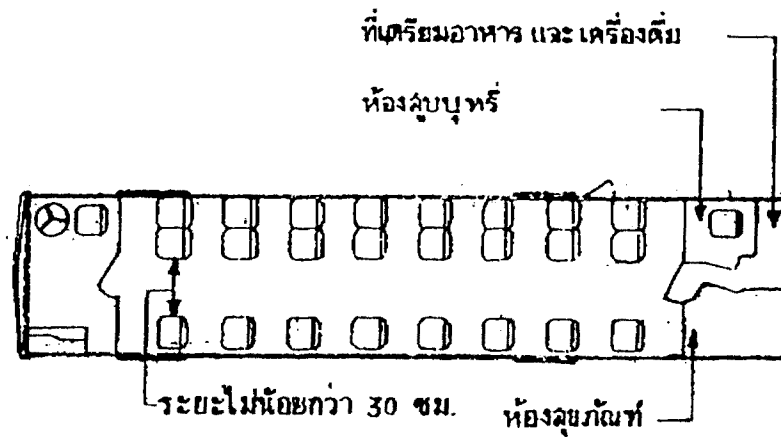
รองอธิบดี รักษาการแทน

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ตัวอย่างการจัดวางที่นั่งผู้โดยสาร แบบ ก แบบ ข และแบบ ค

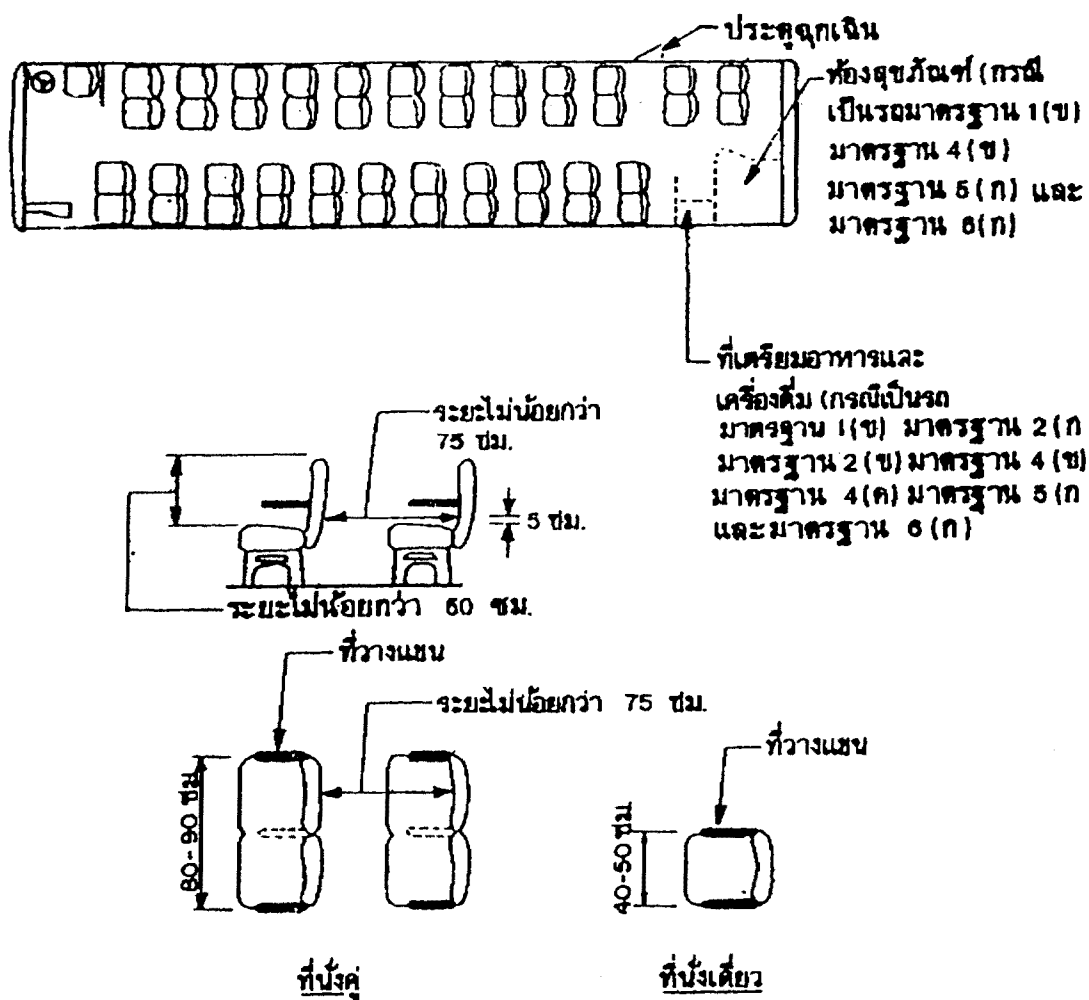
1. ตัวอย่างการจัดวางที่นั่งผู้โดยสาร แบบ ก

1.1 รถมาตรฐาน 1 (ก) มาตรฐาน 4 (ก)

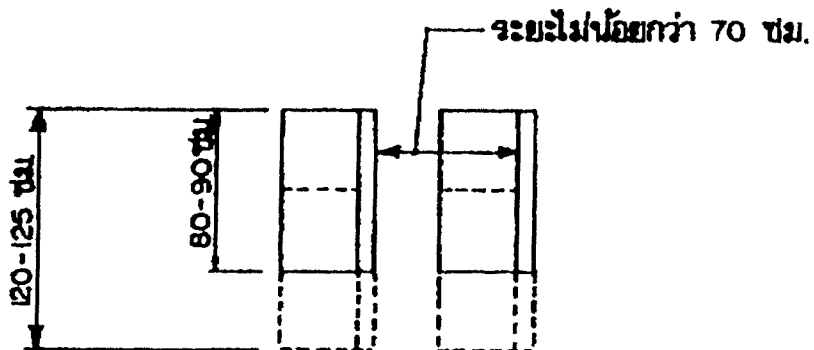
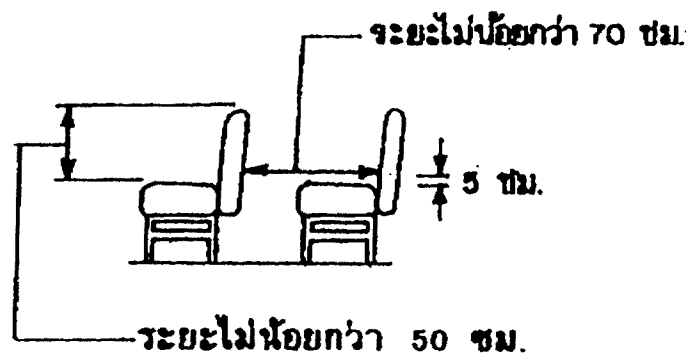
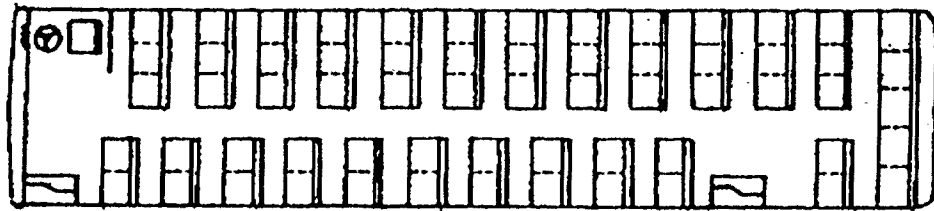


รถจัดวางแถวที่นั่งคู่และแถวที่นั่งเดี่ยว จะจัดไว้ด้านซ้ายหรือด้านขวาก็ได้

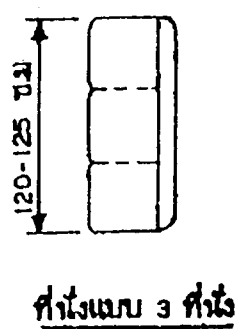
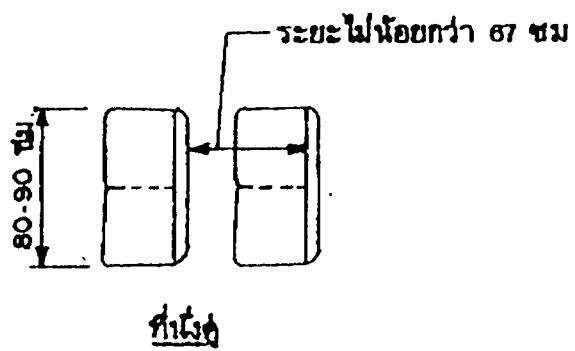
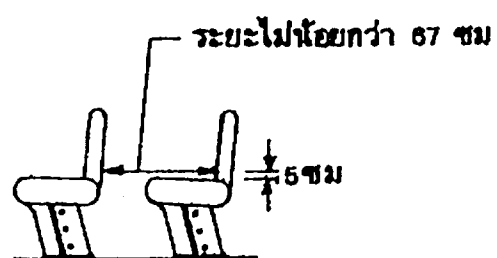
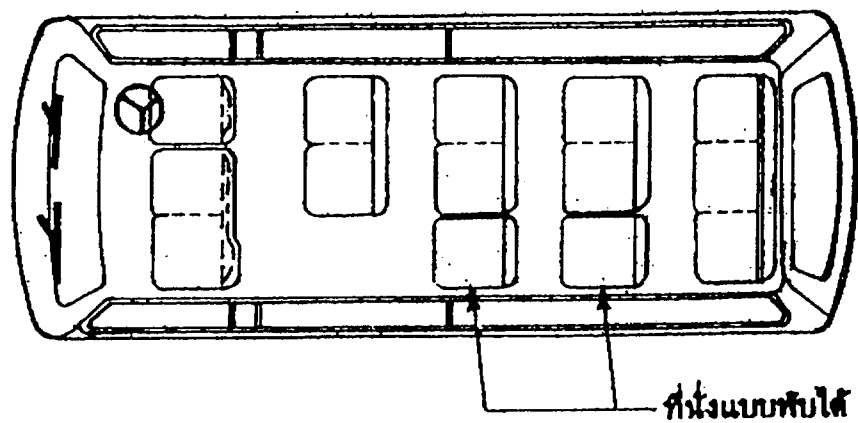
1.2 รถมาตรฐาน 1 (ข) มาตรฐาน 2 (ก) มาตรฐาน 2 (ข) มาตรฐาน 2 (ค) มาตรฐาน 2 (ง)
มาตรฐาน 4 (ข) มาตรฐาน 4 (ค) มาตรฐาน 4 (ง) มาตรฐาน 5 (ก) และมาตรฐาน 6 (ก)



- 1.3 รถมาตรฐาน 3 (ก) มาตรฐาน 3 (ข) มาตรฐาน 3 (ค) มาตรฐาน 3 (ง) มาตรฐาน 4 (จ)
มาตรฐาน 4 (ฉ) มาตรฐาน 5 (ข) และมาตรฐาน 6 (ข)

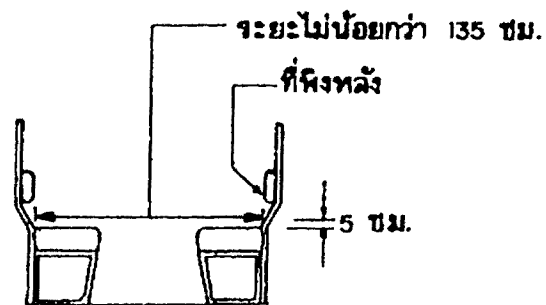
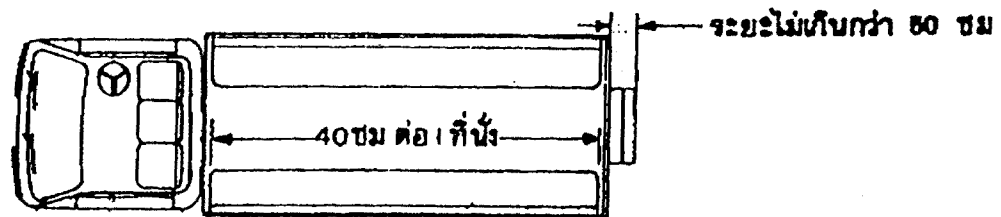


1.4 รถมาตรฐาน 2 (จ) มาตรฐาน 3 (จ)

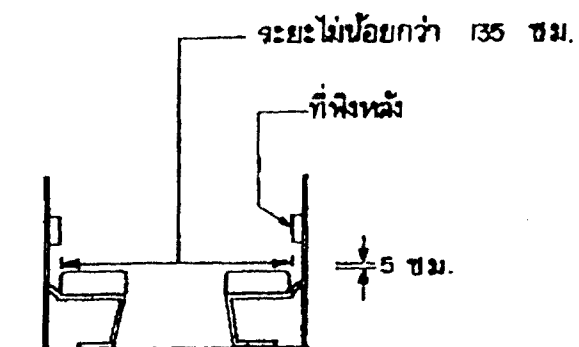
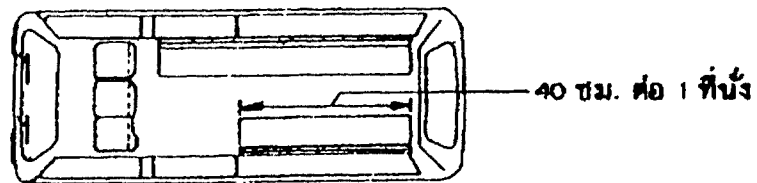


2. ตัวอย่างการจัดวางที่นั่งผู้โดยสาร แบบ ข

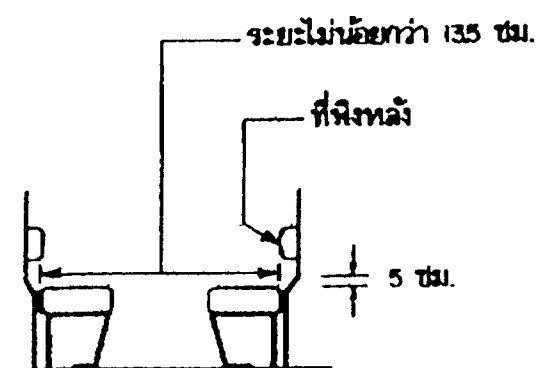
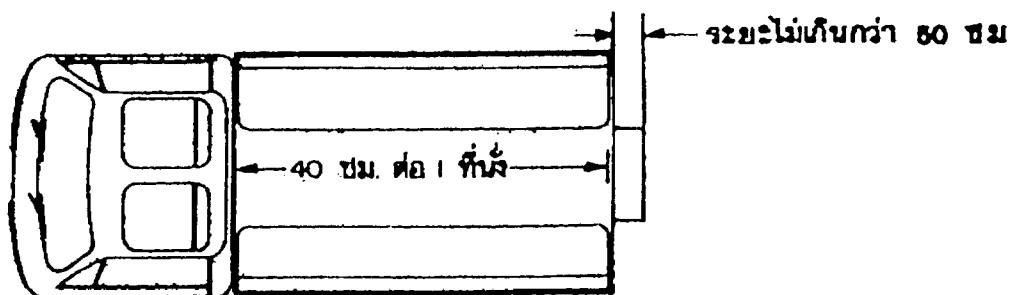
2.1 รถมาตรฐาน 3 (จ) รถขนาดเล็ก



2.2 รถมาตรฐาน 3 (จ) มาตรฐาน 3(ฉ) รถขนาดเล็ก

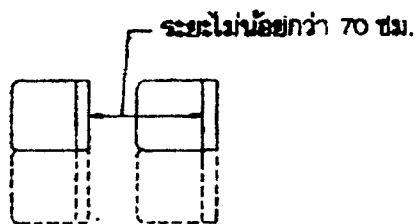
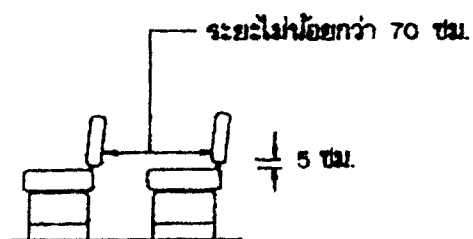
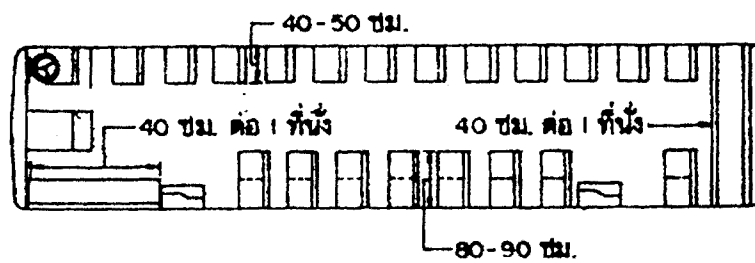


2.3 รถมอเตอร์ฐาน 3 (จ) รถขนาดเล็ก



3. ตัวอย่างการจัดวางที่นั่งผู้โดยสาร แบบ ค

3.1 รถมาตรฐาน 3 (ก) มาตรฐาน 3 (ข) ในประเภทการขนส่งประจำทาง
เส้นทางหมวด 1 หรือ หมวด 4



3.2 รถมาตรฐาน 3 (ค) มาตรฐาน 3 (ง) ในประเภทการขนส่งประจำทาง
เส้นทางหมวด 1 หรือ หมวด 4

